

ÅPENHET
PROFESJONALITET
EFFEKTIVITET
NÆRHET

Handlingsplan som fremmer et trygt og godt skolemiljø Nannestad ungdomsskole

Innhold

1. Innledning.....	3
2. Forankring.....	3
2.1. Opplæringsloven kap 9A	3
2.2. Overordnet del – verdier og prinsipper for grunnopplæringen.....	4
2.3. Strategiplan for mer og bedre læring i Nannestadskolen 2013-2017 (videreført 2018) 4	
3. Definisjoner på krenkende atferd og handlinger	4
4. Visjon og satsingsområder.....	5
5. Forebyggende tiltak.....	5
6. Ordensreglement	8
7. Skole-hjem-samarbeid.....	8
8. Handlingsplan mot krenkende atferd	9
8.1. Skolens mål.....	9
8.2. Aktivitetsplikten.....	9
8.2.1. Plikt til å følge med og avdekke krenkelser:	9
8.2.2. Plikt til å gripe inn	10
8.2.3. Plikt til å varsle skoleledelsen	10
8.2.4. Plikt til å undersøke.....	10
8.2.5. Plikt til å sette inn tiltak.....	11
8.3. Dokumentasjonsplikt.....	11
8.4. Kvalitetssikring og kontinuitet	12

1. Innledning

Planen viser hvordan vi arbeider med å bygge et best mulig miljø ved Nannestad Ungdomsskole, slik at alle elever skal være trygge, trives og utnytte sitt læringspotensial. En viktig faktor i dette arbeidet er et systematisk arbeid med vekt på klasseledelse og de voksnes plass i å bygge opp og utvikle elevenes sosiale kompetanse. Videre er det viktig for oss å skape gode arenaer for læring og et miljø hvor elevene blir hørt og tatt på alvor.

Felles [ordensregler](#) og alle voksnes ansvar for et trygt og godt skolemiljø, skaper forutsigbarhet og trygghet når mange skal fungere godt sammen. Handlingsplan mot krenkende adferd (se kap 8) gir klare retningslinjer for hva som forventes av den enkelte ansatte å gjøre når en får mistanke om at en elev blir utsatt for krenkende ord eller handlinger som mobbing, diskriminering, trakassering eller vold. Planen skisserer altså både våre forebyggende tiltak og vår plan for tiltak når elever føler seg krenket.

2. Forankring

2.1. Opplæringsloven kap 9A

Utdrag fra [Opplæringsloven kap 9A](#)

§ 9 A-2:

Alle elevar har rett til eit trygt og godt skolemiljø som fremjar helse, trivsel og læring.

§ 9 A-3:

Skolen skal ha nulltoleranse mot krenking som mobbing, vald, diskriminering og trakassering. Skolen skal arbeide kontinuerleg og systematisk for å fremje helsa, miljøet og tryggleiken til elevane.

§ 9 A-4:

Alle som arbeider på skolen, skal følgje med på om elevane har eit trygt og godt skolemiljø, og gripe inn mot krenking som mobbing, vald, diskriminering og trakassering dersom det er mogleg. Når ein elev seier at skolemiljøet ikkje er trygt og godt, skal skolen sørgje for at eleven får eit trygt og godt skolemiljø. Skolen skal sørgje for at involverte elevar blir høyrde. Kva som er best for elevane, skal vere eit grunnleggjande omsyn i skolen sitt arbeid. Skolen skal lage ein skriftleg plan når det skal gjerast tiltak i ei sak.

2.2. Overordnet del – verdier og prinsipper for grunnopplæringen

[Overordnet del – verdier og prinsipper for grunnopplæringen](#) er en del av læreplanverket, og den er fastsatt ved kongelig resolusjon 1. september 2017 med hjemmel i opplæringsloven § 1-5.

Utdrag kap 2.1 Sosial læring og utvikling:

Skolen skal støtte og bidra til elevenes sosiale læring og utvikling gjennom arbeid med fagene og i skolehverdagen for øvrig.

2.3. Strategiplan for mer og bedre læring i Nannestadskolen 2013-2017 (videreført 2018)

Kommunen har en felles satsing på ledelse på alle nivå. I plakatene med kjennetegn på god klasseledelse og skoleledelse kommer det tydelig frem hvilket ansvar alle voksne har på skolen for å skape trygt og godt skolemiljø for alle, for å fremme læring og trivsel. [Strategiplan med plakater](#).

3. Definisjoner på krenkende atferd og handlinger

Krenkende atferd er alle former for atferd som tilsiktet rammer andre mennesker fysisk eller psykisk. Krenkende atferd kan skje som enkelthandling eller gjentatte handlinger. Krenkende atferd er handlinger som utføres av elever eller voksne, og som fører til at en eller flere elever ikke trives.

Diskriminering betyr at en person blir dårlig behandlet eller trakassert for eksempel på grunn av kjønn, seksuell legning, funksjonsevne, tro, hudfarge eller opprinnelse etc.

Mobbing er gjentatt negativ eller ondsinnet atferd fra en eller flere rettet mot en eller flere elever. Gjentatt erting på ubehagelig og sårende måte er også mobbing.

Rasisme er når noen blir utsatt for forskjellsbehandling eller diskriminering basert på etnisk tilhørighet, nasjonalitet eller utseende knyttet til opprinnelse.

Trakassering er uønsket oppmerksomhet som har som formål eller virkning å være krenkende, skremmende, fiendtlig, nedverdiggende, ydmykende eller plagsom.

Vold innebærer at noen fysisk eller psykisk skader andre.

4. Visjon og satsingsområder

Nannestad kommunes visjon:

Åpenhet, profesjonalitet, effektivitet og nærhet.

Nannestadskolens visjon:

Mer og bedre læring for alle.

Satsingsområde:

Klasseledelse og vurdering for læring.

Nannestad ungdomsskoles visjon:

Respekt, tillit, varme og optimisme.

Satsingsområde:

Klasseledelse og vurdering for læring.

5. Forebyggende tiltak

Nannestad ungdomsskole arbeider kontinuerlig og systematisk for et trygt og godt skolemiljø for elevene, jf. [Opplæringsloven § 9A-3](#). Gjennom disse tiltakene trenes den sosiale kompetansen til elevene. Eksempler på forebyggende arbeid ved skolen er:

Elevrådet

Elevrådet består av to elevrepresentanter fra hver klasse og et styre bestående av ni representanter. Elevrådet har møter etter behov, men forsøker å ha minimum ett møte hver måned. Styret møtes også etter behov og lager innstillinger i forkant av hvert elevrådsmøte. Elevrådet har eget årshjul. Elevrådet drøfter saker som omhandler elevenes læringsmiljø og det fysiske miljøet på skolen. Alle klassene kan melde inn saker til elevrådet. På denne måten sikres elevdemokrati og elevmedvirkning. En lærer har ansvar for elevrådet. Ledelsen har jevnlig møter med denne læreren og også med elevrådet. To ganger i året har ledelsen møter med elevrådet for å høre deres meninger i saker som gjelder elevene. Elevrådet deltar i EKOM (elevenes kommunestyre) og har mye ansvar for de prosessene som foregår der. Leder og nestleder av elevrådet på NUS er henholdsvis ordfører og varaordfører i EKOM. Elevrådet tar initiativ til felles arrangementer. De arrangerer årlig juleball for 9. og 10. trinn, i tillegg til enkelt arrangementer i skoletiden. Ledelsen forsøker så langt det lar seg gjøre å imøtekomme deres ønsker til miljøskapende aktiviteter. Det er viktig for skolen med et aktivt og demokratisk elevråd som bidrar til et trygt, godt og inkluderende skolemiljø for alle.

Trivselsledere

Det er satt av ressurser hos lærer og assistent for å drive TL arbeid på skolen. Alle elever får mulighet til å delta på dette arbeidet. Elevene driver TL arbeid i storefri hver dag.

Helsesøster og annen helsetjeneste

På Nannestad ungdomsskole har vi tett samarbeid med helsesøster og psykisk helsetjeneste. De er daglig til stede på skolen. Elevene kan avtale møter med disse i skoletiden. Alle ansatte støtter en slik tjeneste og hjelper elevene med å komme til avtalte tider. Det er lav terskel for å få gå til helsesøster.

Støttetjenesten deltar også i skolens skolenektingsprogram og er viktige samarbeidspartnere for lærer og ledelse for å sikre et trygt og godt skolemiljø for alle.

Utdanningsvalg

Nannestad ungdomsskole har valgt å organisere UV-timen som en halv time undervisning pr uke gjennom alle tre årene. Kontaktlærer har ansvaret for denne timen. Denne timen kan brukes til å jobbe med klassemiljøet.

Kultur

Valgfaget Sal og Scene setter opp forestillinger hvert år. Disse åpner vi opp for at alle elevene skal få se. Arenaer der elever får vise hverandre hva de har øvd på og få stå på en scene er viktig for miljøet på skolen. Slike oppsetninger gjør at elevene trener på samarbeidsevne, toleranse og skaper en «vi- følelse» og felles mestringsfølelse.

Den Kulturelle skolesekken (DKS) har jevnlig tilbud og forestillinger for elevene på skolen.

Skolen har et tett samarbeidet med det offentlige biblioteket og deltar på forfatterbesøk og andre arrangementer der.

Aktiviteter for elevene gjennom de tre årene

- Bli kjent dag før oppstart 8. trinn
- Overnattingstur høst 8. trinn
- Democraticamp 8. trinn
- Opptur 8.trinn
- Sykkeltur til Eidsvollsbygningen 8.trinn
- Tverrfaglig prosjekter på tvers av klasser 9. trinn
- Overnattingstur vår 9. trinn
- Leirskole høst 10. trinn
- Juleball 9. og 10. trinn
- DKS tilbud til alle elever gjennom året
- Klasselunsj
- Trivselsledere i storefri
- Kantine
- Turneringer på tvers av trinn

Trinntid og fellestid for alle ansatte

Ledelsen leder trinnmøter og fellestid hvor temaer som sikrer og utvikler skolemiljøet blir tatt opp. Alle ansatte som er tilknyttet en klasse deltar på regelmessige klasselærermøter der hver enkelt elev blir tatt opp og sikret de beste forutsetninger og tilpasninger de trenger.

I fellestid har ledelsen ansvaret for å legge frem resultater fra elevundersøkelsen og andre data som omfatter skolemiljø og diskutere dette med lærerne.

Skolenektingsrutiner

Nannestad ungdomsskole har utviklet et system for hvordan å ivareta elever som ikke kommer på skolen. Dette er beskrevet i egne dokumenter. Skolen har ansatt en egen elevlos som har ansvaret for å følge opp fraværet til elevene. Rutinene er ment for å fange opp fravær og tidlig kunne avdekke elevens årsak til hvorfor de ikke kommer på skolen. Vi ansvarliggjør tidlig både eleven, hjemmet og skolen for sammen å kunne finne tiltak som får eleven raskt tilbake og for ikke å øke sitt fravær. Skolen samarbeider med kommunepsykolog, lavterskeltilbudet i kommunen, PPT, helsesøster, psykisk helsetjeneste og barnevernet i dette arbeidet. Det er rutinemessige møter hvor alle elever med høyt fravær blir diskutert og ansvar fordelt mellom disse instansene.

Kantina

I kantina er det salg av mat hver dag og plass for alle elever som vil sitte. Vi driver salget i samarbeid med ØRI (Øvre Romerike Industri – bedrift for tilrettelagt arbeid og arbeidsinkludering for alle). Dette beriker elevenes erfaringer med et inkluderende arbeidsmiljø.

Aula

I aulaen får elevrådet lov å vise film i storefri. Det er også en fin arena å kunne samle alle elevene på et trinn. Vi velger å bruke dette som et sted å formidle viktig informasjon som gjelder alle og for å skape felles holdninger blant elevene. Det er tydelige regler for hvordan elevene skal oppføre seg når alle er samlet her. Det er et godt forebyggende tiltak å gi like og tydelige beskjeder til alle elever på et trinn av gangen.

Inspeksjon

Alle elever har tilsyn i sitt klasserom mens de spiser. I alle friminutt er det voksne til stede i alle fellesarealer. Det er også tilsyn ute og ved bussene før og etter skolen.

Mobilfri skole

Skolen har skjerpet inn på bruk av mobiltelefoner. Elever skal levere sine telefoner når første time starter og får disse tilbake når skoledagen er over. Dersom lærere ønsker å bruke mobiltelefoner til pedagogisk arbeid er de frie til det, men de skal samles inn igjen etterpå. Vi ser at en mobilfri skole, og spesielt friminutt er et viktig tiltak for å fremme et trygt, godt og inkluderende skolemiljø.

6. Ordensreglement

[Skolens ordensreglement](#) ligger på skolens hjemmesider og deles ut til alle elever ved skolestart.

7. Skole-hjem-samarbeid

Nannestad Ungdomsskole ønsker å legge til rette for et godt skole-hjem samarbeid som er preget av god kommunikasjon og gjensidig respekt.

Foreldremøter

Nannestad Ungdomsskole inviterer til to foreldremøter hvert år. På disse møtene har vi fokus på det faglige, men det er også en felles del hvor alle foreldre på samme trinn får mye informasjon om hva som rører seg i elevgruppa. Det er viktig med en tett dialog med foreldrene og synliggjøre de utfordringene elevene står overfor. Nettvett og dataspill er tema vi tar opp med foreldrene hvert år.

Elev- og utviklingssamtaler

Hver høst og vår har elev og kontaktlærer en samtale om elevenes læring, samt hvordan eleven trives på skolen. Vi har utviklet skjemaer alle lærere skal følge i denne samtalen, for å ivareta at eleven får mulighet til også å snakke om ting som kan være vanskelig. Dette skjemaet brukes videre i utviklingssamtalen med foreldrene. Hver enkelt elev skal sette opp både faglige og sosiale mål. Dette er et viktig verktøy i å kartlegge hvordan elevene har det.

Lærerne har et systematisk etterarbeid og en rapporteringsplikt dersom det kommer fram forhold skolen må ta tak i, som mistriivsel eller misforståelse mellom medelever eller med enkelt lærere.

Klassekontaktene

Klassekontakten representerer foresatte i en klasse og skal være et bindeledd mellom skolen og foresatte når det gjelder skolemiljøet i klassen. Klassekontakten samarbeider med skolen om å skape et godt læringsmiljø. De kan delta i planlegging av innhold på foreldremøter og være en drøftingspartner for skolen når det gjelder sosiale aktiviteter for klassen. De kan også planlegge aktiviteter for foresatte og elever.

Foresatte kan bruke klassekontakten som talerør for generelle saker vedrørende skole, som bringer saken inn for trinnets lærere og/eller skolens ledelse.

Klassekontakten kan også bringe saker inn for FAU hvis det berører skolen generelt.

FAU (foreldrerådets arbeidsutvalg)

FAU består av en klassekontakt fra hver klasse på skolen. FAU møtes ca hver 6. uke. FAU sitt mandat er å medvirke til at foresatte tar aktivt del i arbeidet for å skape et godt skolemiljø. De bidrar eksempelvis til gjennomføring av juleballet og avslutning for 10.trinn. Rektor deltar på FAU-møtene.

Driftsstyret

Driftsstyret består av representanter fra elevråd, FAU, skolens ansatte og politisk representant. Driftsstyret er skolens øverste rådgivende organ, og har rett til å uttale seg i alle saker som gjelder skolen, blant annet skolens utviklingsarbeid, ordensreglement, fysisk og psykososialt skolemiljø, budsjett disponeringer, skolerute og trafikkforhold. Driftsstyret har møter 3 ganger pr halvår.

Alle foresatte kan kontakte ansatte pr epost. Til skolen kan foreldre alltid ringe og få svar av ansatte. Transponder gjør det mulig for skolen å sende sms til alle foreldre samtidig, når viktige beskjed skal gis.

8. Handlingsplan mot krenkende atferd

8.1. Skolens mål

Skolen skal ved forebyggende tiltak forhindre at elever blir utsatt for krenkelser.

Skolens rutiner skal avdekke om krenkelser foregår.

Skolen skal følge opp den som blir krenket og den/de som krenker.

Skolens rutiner skal sikre en god dokumentasjon og best mulig samarbeid med hjemmene for å oppfylle aktivitetsplikten.

8.2. Aktivitetsplikten

Alle som arbeider ved skolen, skal følge med på om elevene har et trygt og godt skolemiljø. En ansatt som får kjennskap til eller oppdager krenkelser eller mobbing har aktivitetsplikt etter [Opplæringsloven § 9 A-4](#). Aktivitetsplikten løper til eleven opplever at det er trygt og godt å være på skolen og så lenge det finnes egnede tiltak som kan settes inn. Skolens aktivitetsplikt omfatter:

8.2.1. Plikt til å følge med og avdekke krenkelser:

Skole

- Elevenes skolemiljø er jevnlig tema på trinnmøter, i personalgruppene, på foreldremøter, i elevråd og i driftsstyre.
- Elever og foresatte får årlig informasjon om rettigheter og plikter etter opplæringsloven § 9A og skolens plan for et godt skolemiljø. Planen ligger tilgjengelig på skolens hjemmeside.
- Skolen har gode interne samarbeidsrutiner mellom lærere og assistenter i klasselærermøte og systemarbeidet knyttet til skolenekting
- Elevundersøkelsen gjennomføres på 10. trinn. Resultatene analyseres og følges opp i samarbeid med ansatte.
- Brukerundersøkelsen gjennomføres årlig
- Felles ordensregler og inspeksjonsrutiner forplikter og følges opp.
- Ledelsen er tett på lærere og assistenter på de ulike trinnene.

Trinn

- Jevnlige trinnmøter med klasselæremøter.
- Felles aktiviteter for hele trinnet.
- Trygge, tydelige voksne som håndhever ordensreglene.

Elev

- Jevnlig kommunikasjon mellom elev og lærer gjennom elevsamtaler, uformelle samtaler og evt loggskrivning.
- Elever skal bli tatt på alvor når de gir beskjed om at medelever blir plaget og skolens prosedyre for å gripe inn, varsle, undersøke og evt. sette inn tiltak skal iverksettes.
- Elever som selv formidler at han/hun blir plaget/ikke trives på skolen skal bli tatt på alvor og skolens prosedyre for å gripe inn, varsle, undersøke og sette inn tiltak skal iverksettes.
- Foreldre/foresatte som tar kontakt med skolen med mistanke om eller informasjon om krenkelser skal utløse undersøkelse og varsel til skoleledelsen.

8.2.2. Plikt til å gripe inn

Alle voksne har ansvar for å se til at elevene har det trygt og godt ute og inne. Ansatte har plikt til å følge med på elevenes psykososiale miljø, og til å gripe inn dersom de ser eller får kjennskap til at elever blir krenket. I friminutt skal de voksne gå med gule vester så det er enkelt for elevene å se dem. Det er mange voksne ute før skolen starter og ved bussene.

8.2.3. Plikt til å varsle skoleledelsen

Alle voksne er orientert om plikten til å varsle skoleledelsen hvis de avdekker krenkelser. Varsling skjer til avdelingsleder, eller til rektor dersom avdelingsleder ikke er til stede. Rektor innhenter informasjon om krenkelser fra avdelingslederne en gang i uken, for slik å kunne ha fullstendig oversikt over pågående saker. Ledelsen avgjør hvem som holde i hvilke saker, slik at det alltid vil være noen tilgjengelig i pågående saker.

8.2.4. Plikt til å undersøke

Ved mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø, skal skolen snarest undersøke saken og sette inn egnede tiltak. Skolen skal sørge for at elevenes rett til å bli hørt blir ivaretatt, og at det er elevens opplevelse av skolemiljøet som blir lagt til grunn for saken.

Dersom det skjer hendelser utenom skoletid som påvirker hvordan en elev har det på skolen, har skolen et ansvar for å undersøke disse hendelsene. Hendelser på skolevei skal også undersøkes og følges opp av skolen.

8.2.5. Plikt til å sette inn tiltak

Ved mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø, skal skolen sette inn egnede tiltak. Tiltakene skal dokumenteres i en aktivitetsplan, som skal redegjøre for

- a) Hvilke problemer tiltakene skal løse
- b) Hvilke tiltak skolen har planlagt
- c) Når tiltakene skal gjennomføres
- d) Hvem som har ansvaret for gjennomføringen av tiltakene
- e) Når tiltakene skal evalueres

I tillegg skal aktivitetsplanen inneholde en oppsummering av kommunikasjonen med elever og foreldre, samt en oppsummering av hva som er skolens vurdering av saken.

Når tiltakene er gjennomført skal det evalueres om de har hatt tilfredsstillende effekt. Dersom skolen ikke har satt inn tiltak 5 virkedager etter at saken er meldt rektor, kan elev/foresatte melde saken til Fylkesmannen.

Før tiltak iverksettes, settes det i gang undersøkelser for å avdekke hva som har skjedd, og for å finne ut hvilke tiltak som vil være hensiktsmessige. Undersøkelsene kan være observasjon av elevene i friminutt, overganger eller læringssituasjon, samtaler med de som er involvert eller vet noe om saken (elever, foresatte, ansatte), kartlegge.

Tiltakene kan rette seg både mot den som blir mobbet eller krenket, den eller de som mobber eller krenker, tilskuere, gruppe- og klassemiljø eller hele skolemiljøet. Tiltakene kan ha ulike tidsspenn. Taushetsplikten overfor hver enkelt elev skal ivaretas, og tiltakene må være lovlige og i samsvar med ordensreglementet og kommunens føringer. I tillegg kan det være nødvendig å opprette kontakt med andre instanser som kan bidra, f.eks. tverrfaglig team, skolehelsetjenesten, PPT, barneverntjenesten osv.

Dersom en elev melder en sak som omhandler en av skolens ansatte, opprettes saken som skjerpet aktivitetsplikt.

8.3. Dokumentasjonsplikt

Skolen skal dokumentere skriftlig hvordan vi sørger for at elever har det trygt og godt på skolen.

Skolen har utarbeidet «Aktivitetsplan for å sikre elevenes psykososiale skolemiljø» som beskriver hvordan vi arbeider kontinuerlig og systematisk for et trygt og godt skolemiljø for elevene jf. Opplæringsloven § 9 A-3, og hvilke rutiner som her gjelder på skole-, klasse/trinn- og elevnivå.

Ved mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø, kontaktes skoleledelsen. Rektor har det overordnede ansvaret for at sakene blir fulgt opp med undersøkelser og egnede tiltak.

Skolen skal dokumentere planlagte tiltak i en aktivitetsplan. Referater fra møter og annen dokumentasjon skal også følge saken.

8.4. Kvalitetssikring og kontinuitet

For å kvalitetssikre arbeidet, er denne planen tema med alle ansatte på planleggingsdagene før skolestart, og på trinnmøter en gang pr. halvår. Ved oppstarten ved hvert skoleår blir både elever og foresatte informert om skolens planer for å sikre elevenes rett til et trygt og godt skolemiljø.

Planen skal hvert år evalueres av skolens ledelse. Elevundersøkelsen og erfaringer fra det løpene arbeidet, samt tilbakemeldinger fra elevrådet, lærere og støttetjenesten skal ligge til grunn for evaluering og nytenkning rundt rutinene. Planen skal være tilgjengelig på skolens nettside.